

Onderwerp Concept Gebiedsvisie Scandinavische Havens
ter informatie
Steller Nicolet van Schoonhoven

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	8049	Bijlage(n)	4	Ons kenmerk	196104-2023
Datum	5-7-2023	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

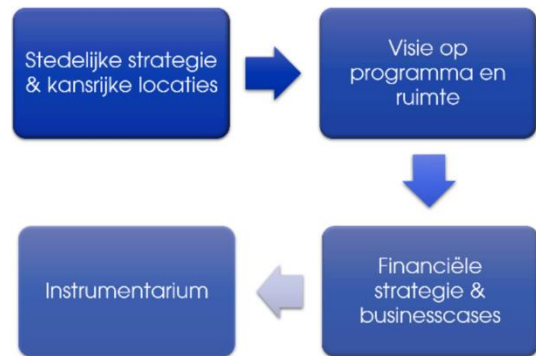
Om ruimte te bieden aan de groei van de stad wordt het gebied langs het Eemskanaal de komende decennia getransformeerd naar een gemengd woonwerkgebied. Daarmee geven we uitvoering aan de omgevingsvisie The Next City (2018), opgevolgd door Levende Ruimte (2021) en de ontwikkelstrategie Eemskanaalzone, Stad aan het water (2018), waarin de doelstelling is opgenomen om van dit gebied een gezond, aantrekkelijk stadsdeel te maken.

De Eemskanaalzone bestaat uit verschillende deelgebieden. Het eerste deelgebied dat getransformeerd zal worden is Stadshavens. Tijdens het werkbezoek in maart hebben wij uw raad voor het laatst geïnformeerd over deze gebiedsontwikkeling. Als vervolg op Stadshavens hebben wij opdracht gegeven om een plan te maken voor herontwikkeling van het deelgebied Scandinavische Havens. Het gaat om het gebied gelegen langs het Winschoterdiep tussen de Sontbrug en de Ring Zuid.

Doel is van Scandinavische Havens een levendig havenkwartier te maken met volop ruimte voor bedrijvigheid, zowel op het land, als op het water. Daarmee bouwen we voort op de bestaande karakteristieken van het gebied. Daarnaast opteren we voor een functiemix; werken in combinatie met flexwonen of een andere vorm van tijdelijk wonen zal voor meer reuring in het gebied zorgen. Verder hebben we de ambitie om de bereikbaarheid te verbeteren, het water beleefbaar te maken en de groenstructuur te versterken. Door het gebied beter aan te sluiten op z'n omgeving wordt Scandinavische Havens de verbindende schakel tussen Stadshavens en bedrijventerrein Zuidoost.

Volgvel 1

De routekaart¹ voor herontwikkeling van Scandinavische Havens bestaat uit vier stappen. De eerste stap is gezet door in de omgevingsvisie het gebied aan te wijzen als ontwikkelzone. Als tweede stap hebben we een gebiedsvisie laten opstellen waarin we het toekomstperspectief voor Scandinavische Havens schetsen. De verschillende belangen in het gebied hebben we in de gebiedsvisie integraal afgewogen. De ruimtevraag voor wonen, werken en publiek programma is bepaald en in evenwicht gebracht met de ambitie om de bereikbaarheid en de verblijfskwaliteit te verbeteren.

De gebiedsvisie geeft richting, maar is nog niet voldoende concreet om de herontwikkeling van het gebied op te starten. Daarvoor is een verdiepingsslag noodzakelijk. Het ruimtelijk ontwerp moet verder uitgewerkt worden, enerzijds om initiatiefnemers spelregels mee te kunnen geven voor de ontwikkeling van vastgoed. Anderzijds om een kostenraming voor aanpassing van de infrastructuur en herinrichting van het openbaar gebied te kunnen opstellen. Op basis van deze kostenraming zal als derde stap in het planproces een investeringsbegroting inclusief dekkingsvoorstel opgesteld worden. Tot slot worden de kaders voor herontwikkeling van Scandinavische Havens vastgelegd in het omgevingsplan.

Bij elke stap in het planproces peilen we het draagvlak. Nu de gebiedsvisie in concept gereed is leggen wij deze dan ook graag ter inzage. Als de zienswijzetermijn gesloten is, stellen we een nota van beantwoording op. Naar verwachting kan de nota van beantwoording samen met de definitieve gebiedsvisie begin 2024 ter vaststelling aangeboden worden aan uw raad.

De gebiedsvisie bestaat uit deze brief en vier onderzoeken ter onderbouwing.

Onderzoek	Steller
Programma en economische versterking	Sweco
Ruimtelijk-programmatische verkenning	KCAP
Verkeersonderzoek	Witteveen+Bos
Planologische quick scan	Rho adviseurs

Graag lichten wij de gebiedsvisie toe aan de hand van de thema's: positionering, programma, ruimtelijke verkenning, ontwikkelstrategie en participatieproces. Gestart wordt met een analyse van het gebied.

Gebiedsanalyse

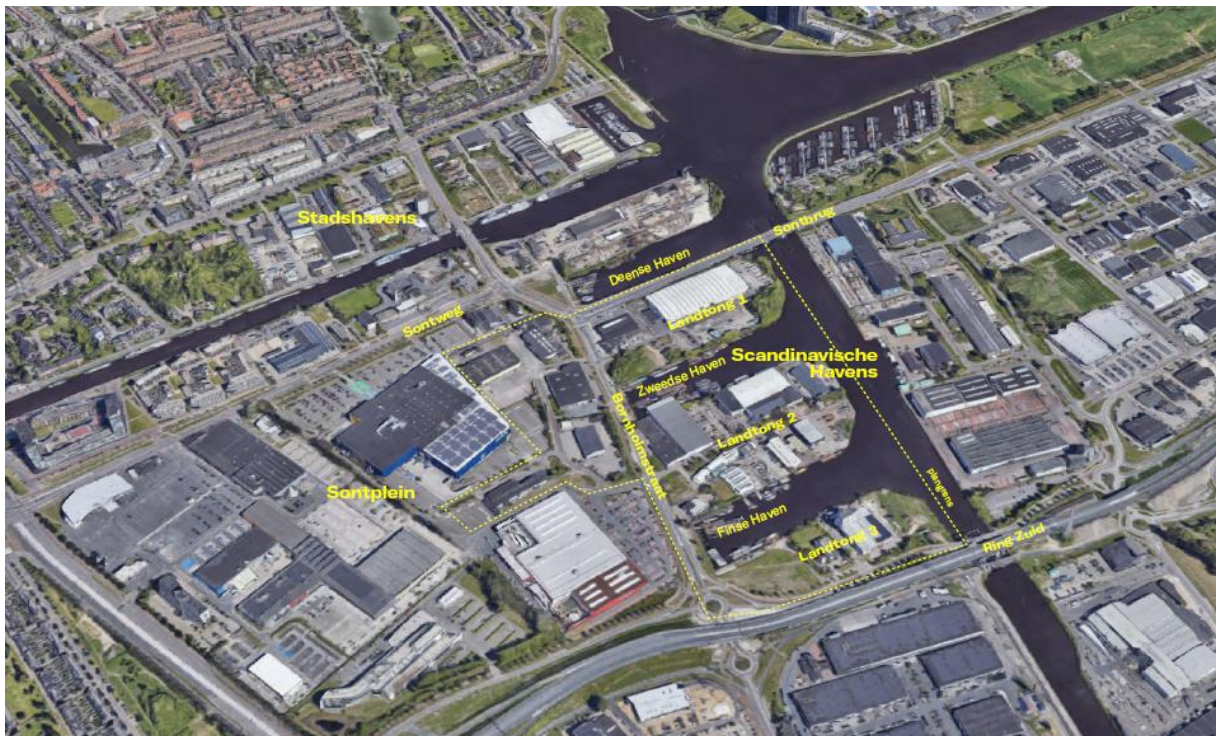
Als we over Scandinavische Havens spreken dan bedoelen we in dit geval het gebied aan weerszijden van de Bornholmstraat tussen de Sontbrug en de Ring Zuid. De zandoverslag en de Deense Haven, ten noorden van de Sontbrug behoren niet tot het plangebied. Na vaststelling van het omgevingsplan voor Stadshavens start op verzoek van uw raad een onderzoek naar de haalbaarheid van een havenkwartier in de Deense

¹ Bron: routekaart voor realisatie woonwerkgebied van Sweco, business unit Stedelijke Planning

Volgvel 2

Haven². Dit onderzoek zal uitgevoerd worden door Stadshavens BV. Het plan voor Stadshavens met een Havenpark ter plaatse van de zandoverslag hebben wij natuurlijk wel in ogenschouw genomen bij het opstellen van de gebiedsvisie Scandinavische Havens.

Samen met leden van Bedrijvenvereniging Zuidoost hebben we een gebiedsanalyse uitgevoerd. Gezamenlijk hebben we geconstateerd dat de kwaliteiten van de Scandinavische Havens op dit moment te wensen overlaten; het openbaar gebied is matig onderhouden en bedrijven zijn naar binnen gekeerd. De havens zijn rommelig ingericht, er wordt veel geparkeerd op straat, de bereikbaarheid voor fietsers en voetgangers is slecht en zowel de kruising Kotkastraat – Bornholmstraat als de kruising Sontweg-Sontplein zijn onveilig.

Overzicht locatie, plangrens en omgeving

Toch heeft Scandinavische Havens potentie vanwege zijn ligging nabij de Ring Zuid en tussen de nieuwbouwwijken Stadshavens en Meerstad. Daarnaast is het gebied een van de weinige plekken waar kade- en watergebonden bedrijvigheid gevestigd is. Zoals ook in de ontwikkelstrategie Eemskanaalzone, Stad aan het water omschreven staat, is Scandinavische Havens kansrijk om extra programma toe te voegen omdat er ruimte is voor verdichting. Dit geeft aanleiding om de bereikbaarheid en de verblijfskwaliteit te verbeteren. Het realiseren van een functiemix, het beleefbaar maken van het water en het versterken van de groenstructuur kunnen de verblijfskwaliteit een impuls geven. Door het gebied beter aan te sluiten op zijn omgeving kan Scandinavische Havens een schakelfunctie vervullen tussen Stadshavens en bedrijventerrein Zuidoost.

---

² Motie Havenkwartier in de Deense Haven aangenomen op 30 juni 2021

Volgvel 3

Positionering

Om van Scandinavische Havens een levendig havenkwartier te maken willen we samen met vastgoedeigenaren, ondernemers, ontwikkelaars en beleggers geleidelijk aan toewerken naar een verdubbeling van het oppervlak aan bedrijfsruimte. Door intensivering van het ruimtegebruik, versterken we het economisch profiel van het gebied.

Suikerzijde, Meerstad en Stadshavens zijn de aangewezen locaties voor permanent (hoogstedelijk) wonen. Deze gebiedsontwikkelingen vragen echter veel voorbereidingstijd. Daarom stellen we voor Scandinavische Havens te benutten als plek voor flexwonen of een andere vorm van tijdelijk wonen. Zo kunnen we de druk op de woningmarkt snel verlichten. Daarnaast zal het mengen van werken met flexwonen meer reuring in het gebied geven.

Maar extra bedrijvigheid in combinatie met flexwonen maken het des te belangrijker en noodzakelijker om de bereikbaarheid en verblijfskwaliteit van Scandinavische Havens te verbeteren. We willen dat het gebied beter bereikbaar wordt voor fietsers. Voorgesteld wordt een fietspad aan te leggen aan de oostzijde van de Bornholmstraat en na aanpassing van de kruising Kotkastraat – Bornholmstraat de fietsers hier weer voorrang te geven. In overleg met de vastgoedeigenaren en ondernemers willen we de kades toegankelijk maken door langs het water een wandelroute te realiseren. Zo wordt het water beleefbaar gemaakt en worden Scandinavische Havens verbonden met elkaar en de omgeving. Ook de groenstructuur willen we versterken. Voorgesteld wordt het groen aan de westzijde van de Bornholmstraat een nadrukkelijker rol te laten spelen in de ecologische structuur van Groningen.

Programma

In Scandinavische Havens zal het werken dominant blijven. Uit het marktonderzoek dat Sweco uitgevoerd heeft is namelijk gebleken dat er in Groningen een tekort is aan bedrijfsruimten. Een deel daarvan kan in Scandinavische Havens landen. De vraag naar bedrijfsruimten heeft betrekking op verschillende sectoren zoals groothandel & reparatie, (kleinschalig) vervoer & opslag, gevolgd door bouw, food, dienstverlening en advies & onderzoek. Deze sectoren hebben met elkaar gemeen dat het maak- en stadsverzorgende bedrijven uit het MKB zijn.

Er is ook behoefte aan meer kantoren in de stad. Echter andere locaties zoals het Stationskwartier, Europapark en Suikerzijde worden hiervoor geschikter geacht, gezien de betere OV bereikbaarheid. In Scandinavische Havens zullen kantoren dus zeer beperkt solitair ontwikkeld worden. Kantoren ondersteunend aan bedrijfsruimten zijn wel mogelijk. Voor detailhandel zal er uiteindelijk geen ruimte meer zijn in het gebied, deze functie vinden wij beter passen op het Sontplein of in de binnenstad.

We hebben oog voor de huisvesting van de creatieve sector aangezien deze sector steeds groter wordt. Tegelijkertijd schommelt het aanbod van broedplaatsen in Groningen omdat het veelal om tijdelijke locaties gaat. Momenteel is er geen tekort, maar willen we vraag en aanbod in balans houden dan zijn nieuwe broedplaatsen

Volgvel 4

nodig. Scandinavische Havens kan hiervoor plek bieden. We kijken daarbij breder dan alleen de creatieve sector en zetten in op betaalbaarheid. Zo kunnen we ook ruimte bieden aan start-ups en ZZP'ers uit andere sectoren.

Ook zien wij een toenemende vraag naar ruimte voor stadslogistiek, de circulaire economie en bouwhubs. Vanuit de gemeente zijn er heldere ambities gesteld; Groningen wil in 2050 volledig circulair zijn, hierin zijn het hergebruik van materialen en het beperken van vervoersbewegingen cruciaal. Gezien de ligging van Scandinavische Havens nabij de Ring Zuid zijn deze sectoren eveneens kansrijk. De huisvesting van deze sectoren dient wel kleinschalig van opzet te zijn; voor distributiecentra is geen plek in het gebied.

Op basis van het marktonderzoek is bepaald dat het programma aan bedrijfsruimte met ondersteunende kantoren in Scandinavische Havens kan verdubbelen ten opzichte van de bestaande situatie.

De toevoeging van 40.000 tot 60.000 m² geeft een totaal van 80.000 – 100.000 m² bedrijfsruimte met ondersteunende kantoren. Dit is exclusief ruimte voor een broedplaats van 10.000 – 15.000 m².

Zoals gezegd zetten we in op maak- en stadsverzorgende bedrijven uit het MKB aangezien we hiermee werkgelegenheid kunnen bieden aan met name praktisch en middelbaargeschoolde inwoners van omliggende gebieden; Scandinavische Havens als de werkplaats van Stadshavens en Meerstad. Daarnaast sluit dit type bedrijvigheid goed aan bij het havenprofiel van Scandinavische Havens. Natuurlijk is voor dit profiel ook het behoud van de water- en kadegebonden bedrijvigheid essentieel.

Uit eerder onderzoek is gebleken dat de water- en kadegebonden bedrijvigheid in Groningen nauwelijks zal groeien. De sector heeft beperkt economische meerwaarde maar dient wel een maatschappelijk belang. De bedrijven zijn belangrijk voor het onderhoud van de kunstwerken, (woon)schepen en recreatievaart in de stad. Wij stellen voor de havens opnieuw in te richten om samenwerking en innovatie binnen de sector te bevorderen. Door de droogdokken in de Finse Haven te leggen, waar ook de kadegebonden bedrijven gevestigd zijn, ontstaat er ruimte in de Zweedse Haven voor de sleepdiensten, de bedrijfsschepen en het maritiem opleidingscentrum. Een tekening van de herinrichting van de havens is opgenomen in de ruimtelijke-programmatische verkenning van KCAP.

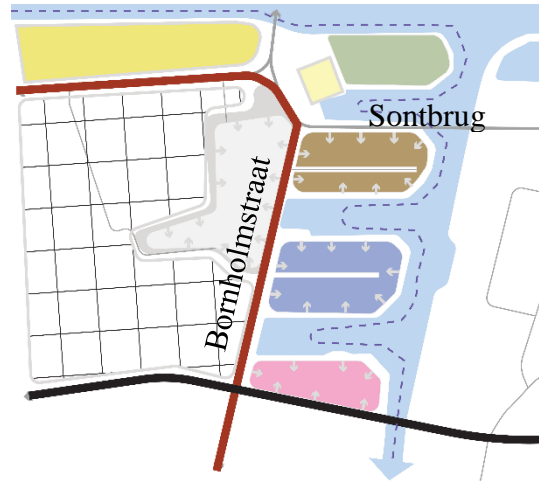
Tot slot zetten wij bij herontwikkeling van Scandinavische Havens in op behoud van de bestaande voorzieningen, zoals roeivereniging Aegir en eventlocatie Graanfabriek. Deze voorzieningen dragen bij aan de dynamiek in het gebied en het havenkarakter. Verder liggen op de landtong ten zuiden van de Sontbrug mogelijkheden tot het beperkt toevoegen van voorzieningen. Op deze landtong zijn de broedplaats en het flexwonen voorzien. Met de toevoeging van voorzieningen en het toegankelijk maken van de kade ontstaat een prettig verblijfsklimaat.

Volgvel 5

Zoals gezegd willen we doorbouwen op het karakter van een havenkwartier. Zo wordt Scandinavische Havens van meerwaarde voor Stadshavens en Groningen als geheel: een werkplaats nabij de stad en aan het water.

Het gebied kent verschillende deelgebieden met elk een eigen identiteit. Dit betekent dat de accenten overall anders liggen. Op de landtong ten zuiden van de Sontbrug stellen wij een programma voor dat passend is bij Stadshavens. Dit is een overgangsgebied met een broedplaats, flexwonen en voorzieningen, zoals horeca en een sportschool. Bij de middelste landtong zal de focus liggen op ambachtelijk werken. Waar mogelijk wordt ingezet op intensivering van het ruimtegebruik, bijvoorbeeld door meerlaags te bouwen. De landtong ten noorden van de Ring Zuid is geschikt voor stadsverzorgende bedrijven. Werken is op deze laatste twee landtongen dominant maar voorzieningen zoals roeivereniging Aegir en eventlocatie Graanfabriek blijven behouden. De Bornholmstraat wordt een van de entreestraten vanaf de Ring Zuid naar Stadshavens. Aan de westzijde van de Bornholmstraat bieden we ruimte aan hoogwaardig en publieksgerichte bedrijfsruimten met ondersteunende kantoren.

Ruimtelijke verkenning

In de ruimtelijke verkenning staat het beleefbaar maken van het water centraal. Het blauwgroen raamwerk voorziet in een aaneenschakeling van plekken langs het water. Door deze route zijn de havens van noord naar zuid, van Havenpark tot aan Graanfabriek met elkaar verbonden. De kades kunnen op verschillende manieren worden ingericht, afhankelijk van het gebruik door de water- en kadegebonden bedrijven, het flexwonen en de voorzieningen. Naar gelang het gebruik hebben de kades verschillende kwaliteiten, denk aan steenachtige kades, houten vlonders en natuurlijke oevers.

De continuïteit van de route moet nader afgestemd worden met de verschillende functies en belanghebbenden. Uiteindelijk wordt in de havens nog steeds gewerkt, veiligheid heeft prioriteit.

Naast de route langs het water bestaat het blauwgroen raamwerk uit een groenstructuur gekoppeld aan de ontsluiting van het gebied. De ecologische zone aan de westzijde van de Bornholmstraat zal in overleg met de vastgoedeigenaren versterkt worden en dienen als drager van de groenstructuur.

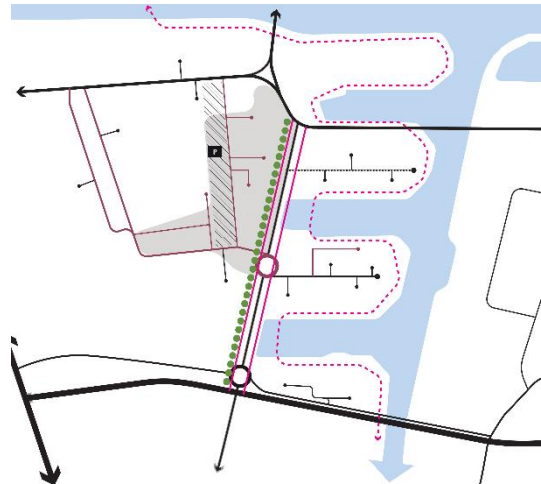
Uit de analyse van de bestaande verkeersstructuur door Witteveen+Bos is gebleken dat er in het gebied twee hotspots zijn waar relatief veel ongevallen gebeuren: de kruisingen Kotkastraat - Bornholmstraat en Sontweg- Sontplein.

Volgvel 6

Door een aantal precisie ingrepen te doen kan de verkeerssituatie enorm verbeteren.

De belangrijkste aanpassingen zijn:

- Met medewerking van de vastgoedeigenaren en ondernemers het realiseren van een nieuw fietspad aan de oostkant van de Bornholmstraat.
- Het verleggen van de kruising Kotkastraat – Bornholmstraat en het realiseren van een voorrangsp plein waarbij het verkeer vanaf de Kotkastraat verplicht rechtsaf moet slaan. Door een doorsteek te maken op de rotonde bij de Ring Zuid kan het verkeer keren en naar het noorden rijden.

De doorstroming van het verkeer op deze kruising zal in het vervolg nader onderzocht worden.

- Het verleggen van de Scandinaviëweg waardoor het nieuw te bouwen onderkomen van de Veiligheidsregio Groningen wordt ingepast en er tussen de Scandinaviëweg en IKEA een nieuw parkeerterrein ontstaat.
- Het aanpassen van de ontsluiting van het distributiecentrum van IKEA ten einde het uitrijden van vrachtwagens veiliger te maken.
- Het herinrichten van het parkeerterrein van Bauhaus ten einde een doorgaande ecologische zone te maken aan de westkant van de Bornholmstraat.

Voor aanpassing van de kruising Kotkastraat-Bornholmstraat zijn in de programma's Mobiliteit en Ruimtelijke Economie middelen gereserveerd. Het uitvoeren van de overige maatregelen is afhankelijk van medefinanciering door rijk, medeoverheden, bedrijfsleven en initiatiefnemers.

Als onderdeel van het verkeersonderzoek is tevens een reflectie gegeven op het Masterplan Sontplein. Uit de reflectie volgt dat de voorgeschreven maatregelen uit het Masterplan effectief lijken. Specifiek gaat het om de volgende maatregelen:

- Het verleggen van de rooilijn van de bebouwing langs de Sontweg waardoor het fietspad op afstand van de rijbaan gelegd kan worden en groen toegevoegd kan worden.
- Het inrichten van een centrale route op het Sontplein waarbij de aansluiting van het Sontplein op de Sontweg uitsluitend een ingang is.
- Het realiseren van fietspad naast bovengenoemde ingang tot het Sontplein.
- Het verbreden van de Roskildeweg ter plaatse van de aansluiting op de Sontweg.
- Het laten vervallen van het oost-west gerichte deel van de Angunnarydweg.

In het verkeersonderzoek is een ontwerp opgenomen voor aanpassing van de kruising Sontweg-Sontplein. In aanvulling hierop zal in het vervolgetraject onderzoek gedaan worden naar het tijdelijk plaatsen van verkeerslichten op de kruising Sontweg-Sontplein om de veiligheid voor fietsers op de korte termijn te verbeteren. Het uitvoeren van de maatregelen uit het Masterplan Sontplein en aanpassing van de

kruising Sontweg-Sontplein is afhankelijk van medewerking en medefinanciering van de vastgoedeigenaren van het Sontplein.

Voor zowel de kruising Kotkastraat-Bornholmstraat als kruising Sontweg-Sontplein geldt dat de doorstroming van het verkeer op deze kruisingen in het vervolg nader onderzocht worden.

Ontwikkelstrategie

De strategie voor de Scandinavische Havens is erop gericht om het gebied geleidelijk te ontwikkelen. Verwacht wordt dat Stadshavens voor een kwaliteitsslag gaat zorgen, waardoor in de toekomst mogelijk anders tegen de potentie van Scandinavische Havens aangekeken wordt. Door het gebied geleidelijk te ontwikkelen blijven we flexibel en adaptief en kunnen we inspelen op kansen. Dit laat overigens onverlet dat we de woningbouwopgave oplossen in Suikerzijde, Meerstad en Stadshavens. Scandinavische Havens willen we vooralsnog alleen inzetten voor flexwonen.

Als onderdeel van de ontwikkelstrategie worden de volgende acties ondernemen:

- Voor vastgoedeigenaren is de herontwikkeling van bedrijfsruimte – of het verplaatsen van bedrijven – vrijwel altijd onrendabel. Alleen wanneer een pand is afgeschreven en meerlaags/intensiever kan worden teruggebouwd ontstaat er een business case. De gemeente gaat actief met de vastgoedeigenaren en ondernemers in het gebied in gesprek om hen mee te geven welke ontwikkelingen de gemeente in de toekomst mogelijk wil maken en wat de gemeente zelf gaat doen qua aanpassing van de infrastructuur en herinrichting van het openbaar gebied. Daarnaast wordt het ruimtelijk ontwerp voor Scandinavische Havens verder uitgewerkt en vertaald naar een spelregelkaart op basis waarvan initiatiefnemers tot businesscases voor de ontwikkeling van vastgoed kunnen komen.
- Vanwege de onrendabele top bij herontwikkeling van bedrijfsruimte is het niet altijd mogelijk om initiatiefnemers te laten bijdragen aan de gebiedsontwikkeling. Dit maakt het geleidelijk ontwikkelen van het gebied het meest kansrijk als strategie. Wanneer een pand is afgeschreven komt het in aanmerking voor herontwikkeling. Binnen een vooraf vastgesteld kader zullen de initiatiefnemers dus het tempo van de gebiedsontwikkeling bepalen.
- De gemeente kan ook grond verwerven en haar grondbezit strategisch inzetten ten behoeve van bedrijfsverplaatsingen. De voorkeur gaat uit naar bedrijfsverplaatsingen binnen het gebied, behalve als een bedrijf niet langer past bij het toekomstig profiel. Een voorbeeld hiervan is detailhandel, zoals gezegd vinden wij deze functie beter passen op het nabijgelegen Sontplein of in de binnenstad.
- Wij zijn voornemens een gemeentelijk ontwikkelbedrijf op te richten waarvan een van de doelen is om in transformatiegebieden voor activiteit te zorgen wanneer dit voor de markt nog niet rendabel is. Placemaking en de inzet van broedplaatsen zijn zeer geschikt om gedurende een transformatie de verblijfskwaliteit in een gebied op peil te houden. Voor de Scandinavische Havens kan het gemeentelijk ontwikkelbedrijf ingezet worden voor het creëren van schuifruimte voor bedrijfsverplaatsingen, het doen van strategische verwervingen en het ontwikkelen van bedrijfsruimten of de invulling van bestaand (toekomstig) leegstaand vastgoed.

Volgvel 8

- Anticiperend op aankomende aanscherping van bouwregelgeving onderzoeken we de mogelijkheden om initiatiefnemers bij de ontwikkeling van vastgoed te verplichten tot:
  - o circulair renoveren (zoals De Stek op Euvelgunne), dan wel circulair slopen;
  - o passief en circulair (nieuw) bouwen om als gebied energie- en klimaatneutraal te worden.

De financiële consequenties van het opleggen van deze verplichtingen worden eveneens in beeld gebracht.

- De kaders voor herontwikkeling van Scandinavische Havens worden uiteindelijk vastgelegd in het omgevingsplan zodat alleen ontwikkelingen mogelijk zijn passend bij het gewenste eindbeeld. Zo kan met het omgevingsplan gestuurd worden op intensivering van het ruimtegebruik en menging van functies.
- Aanpassing van de infrastructuur kan niet wachten. Eerste prioriteit is het verbeteren van de verkeersveiligheid, het waarborgen van de doorstroming en het verbeteren van de aansluiting van Scandinavische Havens op de omgeving. Voorgesteld wordt de aanpassing van de kruising Kotkastraat-Bornholmstraat en inrichting van de kades ter plaatse van de koppen van de havens, los van herontwikkeling van Scandinavische Havens uit te werken. Voor de aanpassing van deze kruising zijn in de programma's Mobiliteit en Ruimtelijke Economie middelen gereserveerd.
- Om de overige maatregelen vooruit te trekken moet de gemeente voorinvesteringen doen. Hieraan voorwaardelijk is medefinanciering door rijk, medeoverheden, bedrijfsleven en initiatiefnemers d.m.v. kostenverhaal, vrijwillige bijdragen en subsidies.

De zienswijzetermijn willen we gebruiken om een kostenraming op te stellen voor aanpassing van de infrastructuur en herinrichting van het openbaar gebied.

Daarnaast doen we onderzoek naar de subsidiemogelijkheden en roepen we actief de hulp in van het bedrijfsleven om structureel middelen beschikbaar te stellen voor herontwikkeling van Scandinavische Havens. We verwachten begin 2024, gelijk met de vaststelling van de definitieve gebiedsvisie, een investeringsbegroting inclusief dekkingsvoorstel aan uw raad te kunnen voorleggen. Als onderdeel van de investeringsbegroting brengen we de kansen en risico's van de gebiedsontwikkeling in beeld en leggen we uw raad keuzes voor t.a.v. de uit te voeren maatregelen.

- Tot slot zal de gemeente de komende jaren een beheerplan uitvoeren om de uitstraling van het gebied te verbeteren. Dit gebeurt o.a. door actief groenonderhoud en het verbeteren van de openbare verlichting en de zichtbaarheid van de bedrijven.

Participatieproces

In de voorbereiding van de gebiedsvisie hebben wij regelmatig overleg gehad met Bedrijvenvereniging Zuidoost. Deze gesprekken zijn voor ons erg waardevol en wij willen in het vervolg dan ook graag met hen blijven klankborden.

Van 5 juli tot 1 oktober 2023 is er voor iedereen gelegenheid om te reageren op de concept gebiedsvisie. Het vrijgeven van de gebiedsvisie voor zienswijzen zal

Volgvel 9

aangekondigd worden in de wijknieuwsbrief van de gemeente en er zal een informatiebrief verstuurd worden naar alle ondernemers in het gebied dat begrensd wordt door de Sontweg, het Winschoterdiep, de Ring Zuid en de Europaweg. Via het contactformulier op de website of per brief kan een zienswijze gegeven worden.

Het merendeel van de ondernemers binnen het plangebied heeft een vast contactpersoon binnen het gemeentelijk team van Economische Zaken, Grondzaken of het Havenwezen. Deze contactpersonen zullen met de ondernemers bespreken wat de gebiedsvisie voor hen betekent. Heeft een ondernemer nog geen contactpersoon bij de gemeente dan bieden wij aan om een afspraak te maken zodat de gebiedsvisie mondeling toegelicht kan worden. Op deze manier peilen we het draagvlak voor herontwikkeling van Scandinavische Havens en kunnen we gelijk verkennen of voor direct betrokkenen maatwerkoplossingen nodig zijn.

Als de termijn voor het geven van zienswijzen gesloten is, stellen wij een nota van beantwoording op. Zoals gezegd verwachten wij deze nota begin 2024 samen met de definitieve gebiedsvisie en de investeringsbegroting ter vaststelling aan uw raad te kunnen aanbieden. Wij gaan dan graag met u in gesprek over de toekomst van de Scandinavische Havens.

Impressie bedoeld om met betrokkenen in gesprek te raken over intensivering van het ruimtegebruik

Volgvel 10

Rest ons uw raad te verwijzen naar de website waar de concept gebiedsvisie voor Scandinavische Havens op gepubliceerd staat [<https://gemeente.groningen.nl/scandinavische-havens>].

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.